★ LÄNNENRATSASTUKSEN ★

KARJALAJIEN

★★★ KILPAILUSÄÄNNÖT ★★★

FINNISH COWBOY ASSOCIATION

★ EST. F.C.A 2020 ★

Finnish Cowboy Association ry:n (FCA ry)

Lännenratsastuksen karjalajien kilpailusäännöt

4. painos
Vuosi 2026

Lännenratsastuksen karjalajien kilpailusäännöt ovat viralliset Finnish Cowboy Association ry:n (FCA ry) säännöt, joita käytetään järjestettäessä lännenratsastuksen karjalajien kilpailuja Suomessa.

Lännenratsastuksen karjalajien tuomaristolla on oikeus muokata Lännenratsastuksen karjalajien kilpailusääntöjä ja hyväksyttää ne Finnish Cowboy Association ry:n (FCA ry) hallituksella. FCA ry:n hallitus hyväksyy tai hylkää karjalajien tuomariston ehdottaman sääntömuutoksen. Jos sääntömuutos hylätään, säännöt palautuvat muokattavaksi karjalajien tuomaristolle. Jos sääntömuutos hyväksytään, säännöt astuvat heti voimaan ja uusi painos julkaistaan FCA ry:n nettisivuilla sekä osoitteessa
https://karjalajit.wordpress.com/karjalajit/kilpailusaannot/

Kilpailusäännöt pohjautuvat seuraaviin teoksiin:
AQHA Official handbook of rules and regulations
- 2018, 66th edition; 2025, 73th edition ja 2026, 74th edition

Official 2016 USTPA member handbook, Guide to USTPA Rules, Regulations and By-laws.

Suomennos:
Roosa Partanen 2018 / 2023 / 2026
Hanna Mustajoki 2021 (Round Robin)
Outi Lyytikäinen 2026

Kuvat ja grafiikka:
Roosa Partanen photography 2018-2026

Lisätietoja:
Lännenratsastuksen karjalajien tuomarikollegiolta: karjalajit@outlook.com

Sisällysluettelo

1. Yleiset kilpailusäännöt..... 3
1.1. Karjalajien kilpailut.....3
1.2. Kilpailujen järjestämiseen liittyvät vaatimukset.....4
1.3. Tuomaristo..... 5
1.4. Kilpailun toimitsijat.....6
1.5. Karja.....7
1.6. Hevonen ja ratsastaja.....8
1.7. Joukkuelajit.....9
1.8. Kilpailuluokat (penning ja sorting)..... 9
1.9. Suoritusjärjestys (penning ja sorting)..... 9
1.10. Suorituksen hylkääminen..... 10
1.11. Poikkeustilanteet (force majeure)..... 10
2. Cattle Penning ja Team Penning.....12
2.1. Kilpailujen toimitsijat..... 12
2.2. Karja..... 12
2.3. Kenttä ja hoitokarsina.....12
2.4. Kilpailusuorituksen aloitus..... 15
2.5. Aika ja ajanottaminen..... 15
2.6. Uudelleenratsastus.....16
2.7. Rangaistukset “Ei aikaa”..... 17
2.8. Pisteytys ja sijoittuminen..... 17
3. Team Sorting.....19
3.1. Karja..... 19
3.2. Kenttä..... 19
3.3. Aika ja ajanottaminen.....20
3.4. Kilpailusuoritus..... 21
3.5. Uudelleenratsastus.....22
3.6. Rangaistukset “Ei aikaa”..... 23
3.7. Pisteytys ja sijoittuminen..... 23
4. Round Robin.....24
5. Cattle Trail.....25
5.1. Suoritusalue ja rata..... 25
5.2. Osatehtävät ja esteet..... 25
5.3. Joukkue ja lähtöjärjestys..... 26
5.4. Karja..... 26
5.5. Aika ja ajanottaminen..... 27
5.6. Kilpailusuoritus..... 27
5.7. Rangaistukset.....28
5.8. Pisteytys ja sijoittuminen..... 29

1. Yleiset kilpailusäännöt

1.1. Karjalajien kilpailut

Lännenratsastuksen karjalajien kilpailuja on kolmea eri tasoa:

1.1.1. Lännenratsastuksen karjalajien harjoituskilpailut, joiden järjestämiseksi ei tarvitse anoa lupaa lännenratsastuksen karjalajien tuomarikollegiolta. Harjoituskilpailuihin voi halutessaan pyytää virallisen tuomarin lännenratsastuksen karjalajien tuomarikollegiolta. Harjoituskilpailuissa on hyvä noudattaa lännenratsastuksen karjalajien virallisia sääntöjä.

1.1.2. Lännenratsastuksen viralliset kilpailut, joihin tulee anoa hyväksyntä lännenratsastuksen karjalajien tuomarikollegiolta. Tuomarikollegio määrittää, ketkä kaksi tai useampaa virallista tuomaria tuomaroivat kilpailut. Kilpailuissa tulee noudattaa lännenratsastuksen karjalajien virallisia sääntöjä.

1.1.3. Lännenratsastuksen karjalajien suomenmestaruuskilpailut, joiden järjestämiseksi tulee anoa hyväksyntä tuomarikollegiolta. Kilpailujen järjestäjän tulee olla järjestänyt vähintään yhdet kilpailut, joissa noudatetaan hyväksyttyjä lännenratsastuksen karjalajien virallisia sääntöjä. Kilpailuissa tulee olla ratsastettuna vähintään ne luokat, joista on tarkoitus järjestää suomenmestaruuskilpailut.

Tuomarikollegio määrittää, ketkä kaksi tai useampi tuomari tuomaroivat kilpailut, sekä mahdolliset varahenkilöt. Kilpailuissa tulee noudattaa lännenratsastuksen karjalajien virallisia sääntöjä.

1.1.3.1. Suomenmestaruustason kilpailuja voi olla vain yhden kerran vuodessa jokaista karjalajia kohden.

1.1.4. Kilpailujen järjestämislupa-anomus lännenratsastuksen karjalajien virallisiin kilpailuihin ja lännenratsastuksen karjalajien suomenmestaruuskilpailuihin lähetetään sähköpostitse lännenratsastuksen karjalajien tuomarikollegiolle (karjalajit@outlook.com), joka hyväksyy tai hylkää hakemuksen ja esittää sen eteenpäin Finnish Cowboy Association ry:n hallitukselle, joka myöntää kilpailuluvat tuomariston ehdotuksen pohjalta.

1.1.4.1. Suomenmestaruustason kilpailujen järjestämislupa-anomus tulee lähettää lännenratsastuksen karjalajien tuomarikollegiolle edellisen vuoden loppuun mennessä. Tuomarikollegio

käsittelee anomukset tammikuun aikana ja lähettää suosituksensa eteenpäin FCA ry:n hallitukselle.

1.1.4.2. Muiden virallisten kilpailujen järjestämislupa-anomus tulee lähettää 3 kk ennen kilpailuita lännenratsastuksen karjalajien tuomarikollegiolle. Tuomarikollegio käsittelee anomuksen 1 kk sisällä lähettämisestä ja lähettää sen eteenpäin FCA ry:n hallitukselle.

1.2. Kilpailujen järjestämiseen liittyvät vaatimukset

1.2.1. Kilpailujen järjestämisluvan saadakseen kilpailujen järjestäjällä tulee olla kilpailujen järjestämiseen soveltuvat tilat. Kentän tulee olla sääntöjen mukainen ja karjalle on oltava turvallinen varjoisa lepopaikka, jossa on tilaa kaikille naudoille käydä makuulle.

1.2.2. Kilpailujen järjestämislupa-anomuksesta tulee ilmetä seuraavat tiedot, (tarvittaessa tuomarikollegio voi pyytää täydennystä hakemukseen):

- kilpailupaikka
- kilpailujen järjestäjä
- kilpailunjohtaja
- karjavastaava
- tallimestari
- turvallisuusvastaava
- millainen karja ja kuinka monta nautaa on käytettävissä
- millainen kenttä ja tilat ovat käytettävissä

1.2.3. Kilpailuissa tulee olla virallisten sääntöjen edellyttämä määrä FCA ry:n hyväksymiä lännenratsastuksen karjalajien tuomareita (kts. 1.1.1., 1.1.2 ja 1.1.3.).

1.2.3.1. Kilpailujen järjestäjä on velvoitettu maksamaan virallisille tuomareille kilometrikorvauksen tai kuljetuksen kilpailupaikalle sekä täyshoitomajoituksen kilpailujen ajaksi.

1.2.4. Kilpailujen järjestäjä voi toimia itse kilpailunjohtajana tai määrittää tehtävään sopivan henkilön.

1.2.5. Kilpailunjohtaja vastaa ja hoitaa kilpailujen järjestelyt sekä valvoo toimihenkilöitä. Hän vastaa siitä, että kilpailuissa noudatetaan lännenratsastuksen karjalajien kilpailusääntöjä, eläinsuojelulakia sekä mahdollisia muita kilpailusääntöjä. Hän päättää käytännön järjestelyistä ja mahdollisista aikataulumuutoksista yhdessä kilpailujen tuomariston kanssa.

1.2.6. Kilpailunjohtaja julkaisee kilpailukutsun vähintään kahdella tunnetulla alustalla viimeistään 30 vrk ennen kilpailuja.

1.2.6.1. Kilpailukutsusta tulee ilmetä vähintään seuraavat asiat:
- Kilpailujen nimi
- Kilpailuaika ja -paikka
- Kilpailujen järjestäjä, kilpailunjohtaja, tuomarit, tallimestari ja karjavastaava sekä turvallisuusvastaava
- Kilpailukanslian puhelinnumero
- Ilmoittautumisohjeet, myös mahdolliset jälki-ilmoittautumisohjeet
- Kilpailuihin liittyvät maksut ja maksuohjeet
- Alustava aikataulu
- Kilpailulajit, -luokat ja -tasot
- Luokkien lähtöjen enimmäismäärä (mikäli rajattu) ja mahdolliset muut rajoitukset
- Kilpailusäännöt: Lännenratsastuksen karjalajien kilpailusäännöt.
    - Jos kilpailulajeina on muita kuin lännenratsastuksen karjalajien kilpailusäännöissä ilmeneviä lajeja, tulee kilpailukutsussa ilmoittaa, mitä sääntöjä näiden lajien kohdalla noudatetaan.
    - Lännenratsastuksen karjalajien tuomareilla on oikeus soveltaa lännenratsastuksen karjalajien sääntöjä myös muihin kilpailulajeihin, mutta tästä on mainittava erikseen.
- Muut huomioitavat asiat (esimerkiksi vakuutusasiat)

1.2.6.2. Muita hyviä asioita mainittavaksi kilpailukutsussa:
- Missä kilpailujen tulokset julkaistaan
- Jos kilpailut ovat kaksipäiväiset tai pidemmät, tieto hevosen majoitusmahdollisuuksista on hyvä mainita kilpailukutsun lopussa
- Maininta siitä, että kilpailun johtaja pidättää oikeuden mahdollisiin aikataulun muutoksiin

1.3. Tuomaristo

1.3.1. Tuomarioikeudet on annettu automaattisesti kaikille niille, jotka ovat toimineet tuomareina kilpailuissa lännenratsastuksen karjalajeissa ennen vuotta 2024.

1.3.2. Tuomarioikeuksia voi myöntää vain tuomarikollegio, joka muodostuu aiemmin kvalifioiduista tuomareista. Virallinen tuomarikollegio voi

hakea tuomarioikeuksia uudelle henkilölle FCA ry:n hallitukselta, joka voi hyväksyä tai hylätä esityksen.

1.3.2.1. Tuomarikollegio voi hakea enemmistöpäätöksellä tuomarioikeuksia henkilölle, joka on toiminut aiemmissa lännenratsastuksen karjalajien kilpailuissa tuomariston valitsemana aputuomarina. Henkilöllä tulee olla vahvaa käytännön kokemusta karjankäsittelystä ja paimentamisesta ratsain. Lisäksi henkilön tulee tuntea lännenratsastuksen karjalajien kilpailusäännöt.

1.3.3. Suomenmestaruuskilpailuissa tuomariston vähimmäismäärä on kolme virallista tuomaria. Virallisissa kilpailuissa tuomariston vähimmäismäärä on kaksi virallista tuomaria.

1.3.4. Tuomari voi tuomaroida yhtäaikaisesti vain yhtä kenttää.

1.3.5. Tuomarin paikka on pääsääntöisesti keskilinjalla.

1.3.5.1. Tuomari voi toimia suoritusalueella ratsain tai jalkaisin ennen ja jälkeen suorituksen.

1.3.5.2. Cattle trailissä tuomarilla on tarvittaessa oikeus toimia suoritusalueella ratsain tai jalkaisin myös suorituksen aikana.

1.3.6. Tuomaristolla on oikeus keskeyttää kilpailusuoritus perustellusta syystä ja/tai määrätä tarvittavat sanktiot.

1.4. Kilpailun toimitsijat

1.4.1. Ajanottajia tulee olla kaksi. Ensimmäinen ajanottaja mittaa virallisen ajan. Toinen on vara-ajanottaja siltä varalta, että ensimmäinen ajanottaja ei saa mitattua aikaa tai virallinen ajanottokello rikkoutuu.

1.4.2. Toimitsija voi toimia ratsain tai jalkaisin suoritusalueella ennen ja jälkeen suorituksen.

1.4.3. Kilpailuissa tulee olla kilpailusihteeri, joka voi olla yksi tuomareista (mikäli tuomareita on enemmän kuin vähimmäismäärä) tai tuomariston valitsema henkilö.

1.4.3.1. Kilpailusihteerin tehtävä on avustaa tuomaria teknisesti ja kirjata kilpailujen tulokset, jotta tuomari voi keskittyä arvosteluun.

1.4.3.2. Kilpailusihteeri ei saa osallistua arvosteluun.

1.4.3.3. Kilpailusihteeri vastaa kilpailijoille annettavasta tiedotuksesta tuomariston ohjeiden mukaisesti.

1.4.4. Kilpailuissa tulee olla karjavastaava, joka huolehtii karjan hyvinvoinnista. Karjavastaava voi myös itse osallistua kilpailuihin.

1.4.5. Kilpailuissa tulee olla tallimestari, joka valvoo hevosten hyvinvointia ja raportoi epäkohdista tuomaristolle, joka puuttuu tarvittavalla tavalla epäkohtaan. Tallimestari voi myös itse osallistua kilpailuihin.

1.4.6. Kilpailuissa tulee olla kilpailukanslia, jossa on aina joku päivystämässä.

1.4.6.1. Päivystäjä huolehtii kilpailumaksuista ja osallistujien saapumisilmoittautumisesta sekä virallisesta aikataulusta tuomariston ohjeistamana.

1.5. Karja

1.5.1. Kaikkien kilpailijoiden tulee huolehtia karjan hyvinvoinnista ja ilmoittaa poikkeamista viipymättä tuomaristolle.

1.5.2. Sairasta tai loukkaantunutta eläintä ei saa käsitellä tarpeettomasti.

1.5.2.1. Sairaan tai loukkaantuneen eläimen kohdalla tuomari tai kilpailujen järjestäjä arvioi tilanteen, tarkistaa eläimen ja tarvittaessa korvaa sen uudella eläimellä.

1.5.2.2. Loukkaantuneesta eläimestä tulee huolehtia asianmukaisesti ja sille on annettava tarvittava hoito.

1.5.3. Kun ratsukko/joukkue on alkanut työskennellä karjan kanssa, heillä on vastuu eläimistä. Tuomarille on ilmoitettava ennen karjan kanssa työskentelyä, jos laumassa on loukkaantunut eläin. Kun karjan kanssa työskentely on aloitettu, ratsukko/joukkue ei voi pysäyttää suoritusta tai vaatia karjan vaihtamista. (AQHA 2026, SHW540.7; SHW547.12).

1.5.4. Karjan numeroiden on oltava vähintään 15 cm korkeita. Numeroiden on oltava naudan molemmilla puolilla samalla kohdalla, ylhäällä, kaulan ja lantion välillä. (AQHA 2025, SHW540.11).

1.5.5. Karjalauma vaihdetaan viimeistään 20 suorituksen jälkeen tai karjalle annetaan vähintään 30 min tauko paikassa, jossa kaikille naudoille on tarjolla ruokaa, vettä ja mahdollisuus mennä makuulle.

1.5.5.1. Cattle trailissa karjalauma vaihdetaan jokaisen joukkueen jälkeen tai karjalle annetaan vähintään 60 min tauko.

1.5.5.2. Suunniteltu karjalaumojen vaihtamisväli ilmoitetaan ennen kilpailujen alkua.

1.5.5.2.1. Kilpailunjärjestäjällä, karjavastaavalla ja tuomaristolla on oikeus määrätä vaihtamaan karjalaumaa tarvittaessa useammin.

1.5.5.3. Jos karjalauma vaihdetaan, jokaisessa karjalaumassa tulee olla sama määrä nautoja.

1.5.6. Jokainen karjalauma on kuljetettava kentän ympäri ennen niiden asettamista karjan ryhmitysalueelle. Ei koske Cattle trailia.

1.6. Hevonen ja ratsastaja

1.6.1. Hevosella on käytettävä nivel- tai kankikuolainta, bosalia, sidepullia tai muuta tuomariston hyväksymää suitsitusta.

1.6.2. Hevosella on käytettävä satulaa.

1.6.3. Hevosen on oltava säkäkorkeudeltaan vähintään 140 cm.

1.6.4. Ratsastajalla on oltava kypärä tai lännenratsastuksen tyylin mukainen lierihattu. Alle 18-vuotiaan on käytettävä kypärää satulassa ollessaan.

1.6.5. Ratsastajalla tulee olla pitkähihainen kauluspaita. Muun vaatetuksen on oltava lännenratsastukseen tarkoituksenmukaista.

1.6.6. Osallistujan on hallittava hevonen kaikissa askellajeissa. Osallistujan on tuomariston pyynnöstä osoitettava taitonsa ennen kilpailusuoritusta.

1.6.7. Osallistujien alaikäraja on 12 vuotta.

1.7. Joukkuelajit

1.7.1. Joukkuelajeissa joukkueen kokoonpano tulee ilmoittaa ilmoittautumisen yhteydessä. Tuomaristolla on oikeus jatkaa ilmoittautumisaikaa luokkakohtaisesti.

1.7.2. Jos joukkuelajeihin ilmoittautuu ratsukoita, joilla ei ole joukkuetta, tuomaristo muodostaa heistä joukkueet, poislukien cattle trail, johon ei voi ilmoittautua muuten kuin joukkueen jäsenenä.

1.8. Kilpailuluokat (penning ja sorting)

1.8.1. Virallisissa kilpailuissa voi olla käytössä kolme eri aikaluokkaa (AQHA 2026, SHW543. Time.):

- 60-sekuntia (3. taso)
- 75-sekuntia (2. taso)
- 90-sekuntia (1. taso)

1.8.2. Kilpailujen järjestäjä määrittää kilpailuissa olevat luokat.

1.8.3. Kilpailijan luokka määräytyy aikaisempien suoritusten pohjalta siten, että ylemmällä tasolla kilpaillut ei voi enää kilpailla alemmalla tasolla.

1.8.4. Joukkueen taso määräytyy kokeneimman kilpailijan mukaan.

1.9. Suoritusjärjestys (penning ja sorting)

1.9.1. Kilpailusuorituksessa käytettävät naudat arvotaan ratsukoille ja joukkueille ennen kilpailun alkamista. Arvonnan suorittaa tuomari tai tuomarin sihteeri. (AQHA 2025, SHW540.1)

1.9.2. Suoritusjärjestyksen ilmoittamisen jälkeen kilpailusta jättäytyvän ratsukon/joukkueen naudan/nautojen numero annetaan järjestyksessä seuraavalle. (AQHA 2018, 203-204)

1.9.3. Uudelleenratsastuksen yhteydessä käytetään järjestyksessä seuraavaa arvottua naudan numeroa. Seuraavien kilpailijoiden numerot siirtyvät vastaavasti.

1.9.3.1. Uudelleenratsastuksen yhteydessä tuomaristolla on oikeus käyttää jo kierroksella käytetyn naudan numero uudelleen.

1.10. Suorituksen hylkääminen

1.10.1. Karjaan kontaktin ottaminen kädellä, raipalla, hatulla tai jollain muulla varusteella johtaa suorituksen hylkäämiseen. Ohjia saa heiluttaa ilmassa tai lyödä chapseihin. (AQHA 2026, SHW544.3.2).

1.10.2. Hevosta kohtaan käytetty tarpeeton voimankäyttö ja/tai epäurheilijamainen käytös johtaa suorituksen hylkäämiseen. (AQHA 2026, SHW544.3.3)

1.10.3. Hevonen saa tarvittaessa käyttää kehoaan naudan paimentamiseen, mutta tarpeettoman kova paine tai voimankäyttö karjaa kohtaan johtaa suorituksen hylkäämiseen tai “ei aikaa”-tulokseen tai muuhun tuomariston katsomaan sanktioon (cattle trail). Tällaista voimankäyttöä on esimerkiksi karjan sekaan ratsastaminen siten, että nauta kaatuu, tai jos hevonen puree tai potkaisee nautaa.

1.10.4. Hevosen kaatuminen tai ratsastajan putoaminen ei lopeta suoritusta. Minkäänlainen karjan kanssa työskentely maasta käsin ennen satulaan takaisin nousua johtaa hylkäykseen. (AQHA 2026, SHW544.3.4)

1.10.5. Joukkueen jäsenen hylkääminen aiheuttaa koko joukkueelle “ei aikaa”-tuloksen.

1.10.5.1. Kohtaa 1.10.5. ei sovelleta Cattle trailissä, mikäli joukkue itse hylkää myöhästyneen jäsenen osallistumisen (kts. 5.6.3.)

1.10.6. Kentällä olevan ratsukon/joukkueen auttaminen naudan löytämisessä voi tuomarin päätöksellä johtaa työskentelevän joukkueen suorituksen hylkäämiseen. Auttavalle joukkueelle kirjataan lähimmästä kilpailusuorituksesta ”ei aikaa”. (USTPA 2016)

1.11. Poikkeustilanteet (force majeure)

1.11.1. Mikäli kilpailun aikana ilmenee ennalta arvaamaton ja kilpailunjärjestäjän kohtuullisen vaikutusmahdollisuuden ulkopuolella oleva tapahtuma tai olosuhde, johon voimassa olevista kilpailusäännöistä ei löydy suoraan sovellettavaa ratkaisua, kilpailun tuomaristo ratkaisee tilanteen yhdessä kilpailunjohtajan kanssa.

Ratkaisun ensisijaisena tavoitteena tulee olla kilpailijoiden tasapuolinen kohtelu, kilpailun turvallisuus, hevosten ja karjan

hyvinvointi sekä kilpailun jatkaminen mahdollisimman pitkälle alkuperäisten kilpailusääntöjen ja kilpailukutsun mukaisena.

1.11.2. Poikkeustilanteessa voidaan tarvittaessa:

- keskeyttää kilpailu tai yksittäinen kilpailuluokka;
- siirtää kilpailun tai kilpailuluokan jatkamista;
- muuttaa kilpailun aikataulua;
- määrätä kilpailusuoritus uusittavaksi;
- vaihtaa tai poistaa kilpailukäytöstä karjaa turvallisuuden tai
- eläinten hyvinvoinnin sitä edellyttäessä;
- tehdä muita kilpailun jatkamisen kannalta välttämättömiä
- käytännön järjestelyjä; tai
- viimeisenä vaihtoehtona keskeyttää tai mitätöidä kilpailuluokka.

1.11.3. Poikkeustilannetta koskevalla päätöksellä ei saa perusteettomasti muuttaa kilpailun kilpailullisia perusteita, kuten kilpailumuotoa, arvosteluperusteita, joukkueiden muodostamista, lähtökohtaisesti määrättyä suoritusjärjestystä tai tulosten laskentatapaa.

1.11.3.1. Mikäli tällainen muutos olisi poikkeuksellisista olosuhteista johtuen välttämätön kilpailun jatkamiseksi, muutoksen tulee kohdella kaikkia kyseisen kilpailuluokan kilpailijoita yhdenvertaisesti.

1.11.3.2. Muutoksesta tulee päättää tuomariston ja kilpailunjohtajan yksimielisellä päätöksellä.

1.11.3.3. Jos kilpailijoiden tasapuolista asemaa ei voida muutoksen jälkeen kohtuudella turvata, kilpailuluokka on keskeytettävä tai mitätöitävä.

1.11.4. Force majeure -tilanteena ei pidetä kilpailunjärjestäjän puutteellisesta ennakkosuunnittelusta, riittämättömistä resursseista tai sääntöjen vastaisesta järjestelystä johtuvaa tilannetta, joka olisi ollut kohtuudella ennakoitavissa tai vältettävissä.

1.11.5. Kilpailunjohtaja tai tuomari, joka itse osallistuu kyseiseen kilpailuluokkaan, ei saa osallistua sellaisen poikkeustilanteen ratkaisemiseen, jolla voi olla vaikutusta hänen omaan kilpailusuoritukseensa, sijoitukseensa tai muuhun kilpailulliseen etuunsa. Päätöksen tekevät tällöin muut esteettömät tuomarit.

1.11.6. Poikkeustilanteessa tehdystä päätöksestä ja sen perusteista on ilmoitettava kaikille kyseisen kilpailuluokan kilpailijoille ennen kilpailun jatkamista.

2. Cattle Penning ja Team Penning

Cattle Penningissä ratsukko erottaa 15-45 naudan laumasta yhden määrätyn naudan ja kuljettaa sen kentän toisessa päässä olevaan hoitokarsinaan. Nopein ajan saanut ratsukko voittaa. (AQHA 2018, 203)

Team Penningissä kolmen ratsukon joukkueen tulee erottaa 15-45 naudan laumasta kolme määrättyä nautaa ja kuljettaa ne kentän toisessa päässä olevaan hoitokarsinaan. Nopein ajan saanut joukkue voittaa. (AQHA 2018, 203)

2.1. Kilpailujen toimitsijat

2.1.1. Kilpailuissa on kaksi lippuhenkilöä. Toinen on hoitokarsinan suuaukon kohdalla ja toinen on keskilinjan kohdalla. Tuomarin päätöksestä keskilinjan lippuhenkilö voi olla joko tuomari tai muu toimihenkilö. (AQHA 2026, SHW540.3)

2.2. Karja

2.2.1. Nautoja on oltava 15-45 yksilöä.

2.2.1.1. Mikäli luokan aikana joudutaan siirtämään yksilöitä sivuun, luokka voidaan jatkaa loppuun pienemmällä nautamäärällä, jos vaihtolaumaa ei ole.

2.2.2. Team Penningissä kilpailuissa käytettävät naudat numeroidaan juoksevin numeroin (1, 2, 3, 4…). Joukkueelle arvotaan yksi aloitusnumero. Joukkueen tehtävänä on erottaa laumasta arvotun aloitusnumeron saanut nauta sekä kaksi sitä numerojärjestyksessä seuraavaa nautaa ja kuljettaa ne hoitokarsinaan.

Mikäli aloitusnumero on niin lähellä numeroinnin loppua, ettei sen jälkeen ole kahta suurempaa numeroa, numerointi jatkuu numeroinnin alusta.

2.3. Kenttä ja hoitokarsina

2.3.1. Suositeltu kentän koko kilpailuihin on 27x55 m (AQHA 2026, SHW542. Measurement.), mutta kenttä voi olla myös muun kokoinen, kunhan turvallisuusnäkökohdat on otettu huomioon.

2.3.2. Hoitokarsinan koko määräytyy aitaelementtien avulla. Hoitokarsinan sivuseinät ovat minimissään 6 m, takaseinä 4,5 m, portin suu 3 m ja siipi 3 m (kuva 1.)

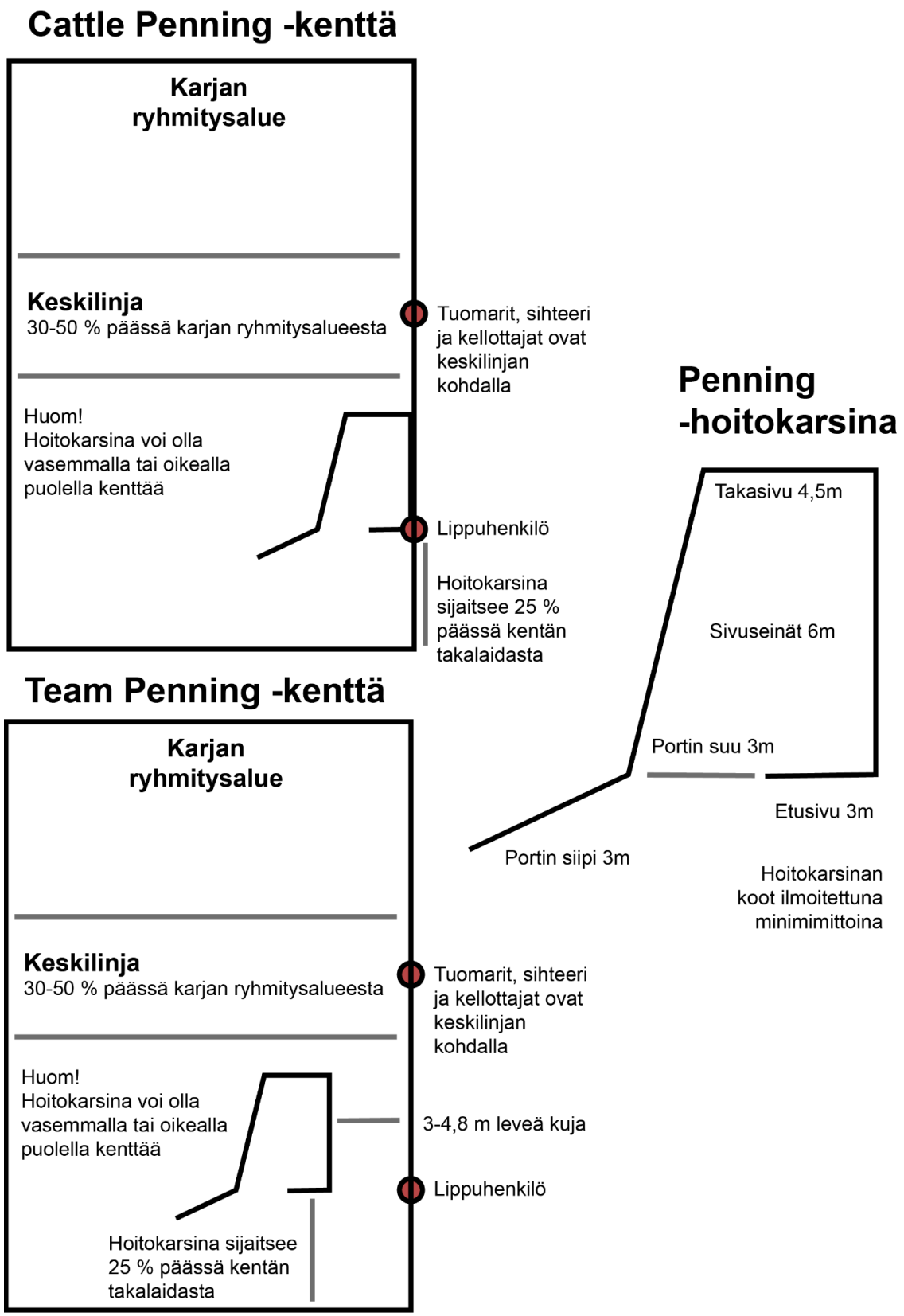
2.3.3. Keskilinjan tulee olla 30-50 % päässä kentän karjan ryhmitysalueesta (kuva 1).

Kilpailujen järjestäjä mittaa keskilinjan paikan ja merkitsee sen kentän aitaan kummallekin pitkälle sivulle. Keskilinjan on oltava helposti havaittavissa tuomarille ja keskilinjan lippuhenkilölle.

2.3.4. Hoitokarsinan suuaukon ja kentän takaseinän välisen etäisyyden tulee olla 25% kentän kokonaispituudesta, mutta kuitenkin enintään 16,7 m päässä kentän takaseinästä. (AQHA 2026, SHW542.)

2.3.5. Cattle Penningissä hoitokarsinan sivu on kiinni kentän pitkän sivun aidassa.

2.3.6. Team Penningissä hoitokarsinan sivu on irti kentän aidasta. Hoitokarsinan ja aidan välissä tulee olla 3 m - 4,8 m kuja, josta pääsee turvallisesti kulkemaan.

Kuva 1. Cattle Penning ja Team Penning -kenttä sekä hoitokarsina.

2.4. Kilpailusuorituksen aloitus

2.4.1. Keskilinjan lippuhenkilö nostaa vihreän lipun ylös, kun kenttä on valmis (AQHA 2026, SHW540.5) ja tuomari antaa luvan.

2.4.2. Aika alkaa ensimmäisen hevosen turvan ylittäessä keskilinjan, jolloin lippuhenkilö laskee lipun alas ajan alkamisen merkiksi ja ratsukolle/joukkueelle annetaan eroteltavan naudan numero. (AQHA 2026, SHW540.6)

2.4.3. Karjan tulee olla kentällä karjan ryhmitysalueella ennen suorituksen alkamista (AQHA 2026, SHW540.2). Tuomari voi tarvittaessa pyytää ratsukkoa siirtämään naudat karjan ryhmitysalueelle.

2.5. Aika ja ajanottaminen

2.5.1. Virallinen ajanottokello on elektroninen kello. Samaa kelloa käytetään koko kilpailun ajan. Kelloja on oltava kaksi, toinen virallinen ajanottokello ja toinen kello varakello siltä varalta, että virallinen ajanottokello hajoaa. (AQHA 2026, SHW540.4)

2.5.2. Aikavaroitus annetaan, kun suoritusaikaa on jäljellä 30 sekuntia. (AQHA 2026, SHW543.1)

2.5.3. Saadakseen ajan yhden ratsukon on oltava hoitokarsinan portilla ja nostettava kätensä korkealle ilmaan lippuhenkilön nähtäväksi, hevosen turvan on oltava hoitokarsinan puolella ajan pysäyttämiseksi (kuva 2).

2.5.3.1. Hevosen rintakehä tai jalka ei saa mennä hoitokarsinan puolelle, muuten joukkue ei saa aikaa.

2.5.3.2. Ratsastaja ei saa ratsastaa hoitokarsinan portille käsi pystyssä, vaan käsi nostetaan ilmaan vasta, kun hevosen turpa ylittää porttilinjan.

2.5.3.3. Aika pysähtyy, kun ratsukko pysäyttää ajan oikeaoppisesti ja lippuhenkilö nostaa lipun merkiksi ajanottajalle, joka pysäyttää ajan. (AQHA 2026, SHW543.2)

2.5.4. Joukkue voi ottaa ajan myös yhdellä tai kahdella määrätyllä naudalla. (AQHA 2026, SHW545. Placing/Ties.)

Kuva 2. Esimerkki ajanpysäytyksestä.

2.6. Uudelleenratsastus

2.6.1. Jos 30 sekunnin varoitusta ei anneta, uudelleenratsastus on mahdollista pyydettäessä. Jos uudelleenratsastusta pyydetään, se suoritetaan heti käyttäen samaa karjaa. (AQHA 2018, 204-205).

2.6.2. Jos eläin poistuu kentältä, aidan yli tai läpi, ratsukko/joukkue voidaan hylätä, mikäli eläimen poistuminen johtuu liiallisesta paineesta, tai ratsukko/joukkue voi saada uudelleenratsastuksen tuomarin päätöksen mukaisesti. Jos uudelleenratsastus annetaan, se suoritetaan kilpailuluokan viimeisenä. (AQHA 2026, SHW544.1.3)

2.6.3. Jos ratsukolle/joukkueelle annetaan jo käytetty numero, uudelleenratsastus annetaan välittömästi, käyttäen oikeaa numeroa. Jos virhe huomataan vasta, kun karja on siirretty kentältä, uudelleenratsastus suoritetaan kilpailun lopussa käyttäen samaa karjaa. (AQHA 2026, SHW544.1.5)

2.6.4. Suorituksen aikana tapahtuvan varusterikon takia kilpailija saa halutessaan uudelleenratsastuksen, joka suoritetaan kilpailuluokan viimeisenä.

2.6.5. Jos uudelleenratsastuksia on useampia, uudelleenratsastukset ratsastetaan niiden antojärjestyksessä.

2.6.6. Jos uudelleenratsastuksiin ei ole käytettävissä uutta karjaa, kilpailun järjestäjä ja tuomari päättävät käytettävän karjan.

2.6.7. Uudelleenratsastuksissa ratsukko/joukkue ei voi parantaa jo saatua aikaansa. Saatujen nautojen määrä voi lisääntyä. (AQHA 2018, 204-205.)

2.7. Rangaistukset "Ei aikaa"

2.7.1. Jos joukkue ottaa ajan, vaikka joku valituista naudoista on hoitokarsinan ulkopuolella eikä palautettu karjan ryhmitysalueelle, suorituksesta suorituksesta merkitään "ei aikaa"-tulos.

2.7.2. Nautojen on oltava kokonaan hoitokarsinassa aikaa otettaessa. Jos nauta on menossa hoitokarsinaan, mutta ei ole siellä kokonaan, kun aika pysäytetään, tai nauta tuodaan hoitokarsinaan ajan pysäyttämisen jälkeen, suorituksesta merkitään "ei aikaa"-tulos. (AQHA 2026, SHW544.2.3)

2.7.3. Jos nauta karkaa tai poistuu hoitokarsinasta aikaa otettaessa, suorituksesta merkitään "ei aikaa"-tulos. Nauta luetaan karanneeksi, jos mikä tahansa osa siitä tulee hoitokarsinan portin ulkopuolelle. (AQHA 2026, SHW544.2.2)

2.7.4. Liiallinen raipan tai ohjien käyttö hevosta kohtaan tai muu liiallinen voimankäyttö voi johtaa tuomarin päätöksestä siihen, että suorituksesta merkitään "ei aikaa"-tulos. (AQHA 2026, SHW544.2.4-SHW544.2.5)

2.7.5. Keskilinjan ylittävä nauta, jolla on väärä numero, johtaa siihen, suorituksesta merkitään "ei aikaa"-tulos. (AQHA 2026, SHW544.2.6)

2.7.5.1. Tuomarin päätöksen mukaan voidaan sallia tietyn nautamäärän keskilinjan ylitys esimerkiksi alemmissa luokissa. (Esimerkiksi kolmen naudan keskilinjan ylitys on sallittu, mutta neljännen naudan keskilinjan ylitys johtaa suorituksen hylkäämiseen.) (AQHA 2018, 205)

2.8. Pisteytys ja sijoittuminen

2.8.1. Sijoitukset lasketaan suoritusten aikojen ja nautojen lukumäärän avulla. Joukkueet, jotka ovat saaneet kolme nautaa annetussa ajassa, sijoittuvat korkeammalle kuin kaksi nautaa saaneet joukkueet

riippumatta ajasta. Kaksi nautaa saaneet joukkueet sijoittuvat korkeammalle kuin yhden naudan saaneet joukkueet riippumatta ajasta. (AQHA 2026, SHW545. Placing/Ties.)

2.8.2. Kilpailuissa, joissa on useampi kuin yksi suorituskerta, ratsukko/joukkueet, jotka saavat molemmilla suorituksillaan naudan, sijoittuvat korkeammalle kuin ratsukko/joukkueet, jotka saavat naudan/nautoja vain toisella kierroksella, riippumatta nautojen lukumäärästä. (AQHA 2018, 205-207)

2.8.3. Mikäli ratsukko tai joukkue ei saa kilpailusuorituksen määräajan kuluessa yhtään määrättyä nautaa hyväksytysti hoitokarsinaan ja ota aikaa näiden sääntöjen mukaisesti, suorituksen tulokseksi merkitään ”Ei aikaa” (No Time). Kilpailuissa, joissa suorituskierrokselta edetään seuraavalle kierrokselle, ratsukon/joukkueen tulee saada vähintään yksi hyväksytty nautatulos edetäkseen seuraavalle kierrokselle.

3. Team Sorting

Laji on kehittynyt karjapaimenten tavasta erotella nautoja erilaisiin ryhmiin. Se vaatii tarkkuutta, ketteryyttä ja karjankäsittelytaitoja. Kilpailuissa kahden ratsukon joukkue erottelee mahdollisimman monta nautaa yhdentoista naudan laumasta numerojärjestyksessä pyöröaitauksesta toiseen annetussa ajassa. Eniten nautoja erotellut joukkue voittaa. (AQHA 2018, 207)

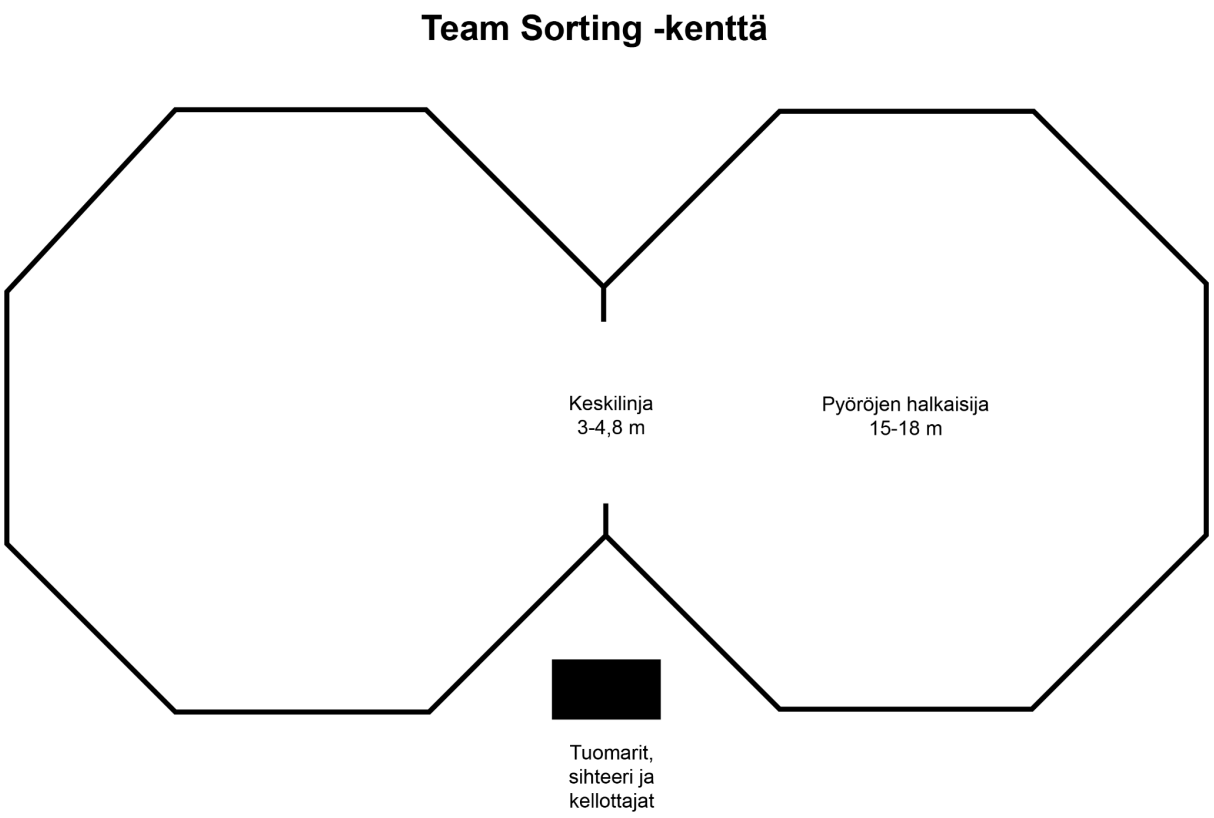
3.1. Karja

3.1.1.
Laumassa on kymmenen numeroitua nautaa (1-10 tai 0-9) ja yksi numeroimaton nauta. Siten nautoja on yhteensä yksitoista. (AQHA 2026, SHW547. RANCH SORTING.)

3.2. Kenttä

3.2.1.
Team Sorting kenttä muodostuu kahdesta samankokoisesta pyöröaitauksesta (kuva 3). Pyöröaitauksen halkaisija on 15-18 m (kuva 3). Pyöröaitauksessa ei saa olla 90 asteen kulmia. (AQHA 2026, SHW547.1)

3.2.2.
Pyöröaitausten välissä olevan keskilinjan suositeltu läpimitta on 3-4,8 m (kuva 3). (AQHA 2026, SHW547.2)

Kuva 3. Team Sorting -kenttä.

3.3. Aika ja ajanottaminen

3.3.1. Virallinen ajanottokello on elektroninen kello. Samaa kelloa käytetään koko kilpailun ajan.

3.3.2. Virallisen ajanottokellon rinnalla käytetään vara-ajanottokellona sekuntikelloa.

3.3.2.1. Vara-ajanottokellolla jokaiselle naudalle kirjataan väliaika, kun naudan viimeinen jalka ylittää keskilinjan. Mikäli useampi joukkue on saanut yhtä monta nautaa (alle 10), väliajoilla varmistetaan sijoitus. (AQHA 2026, SHW547.4).

3.3.3. Aika jatkuu, kunnes kaikki naudat on eroteltu oikeassa järjestyksessä tai aikarajoitus saavutetaan.

3.3.3.1. Joukkueen aika määräytyy joko sen mukaan, kuinka kauan numeroitujen nautojen erotteluun menee, tai ajan umpeutumisen myötä. (AQHA 2026, SHW547.3).

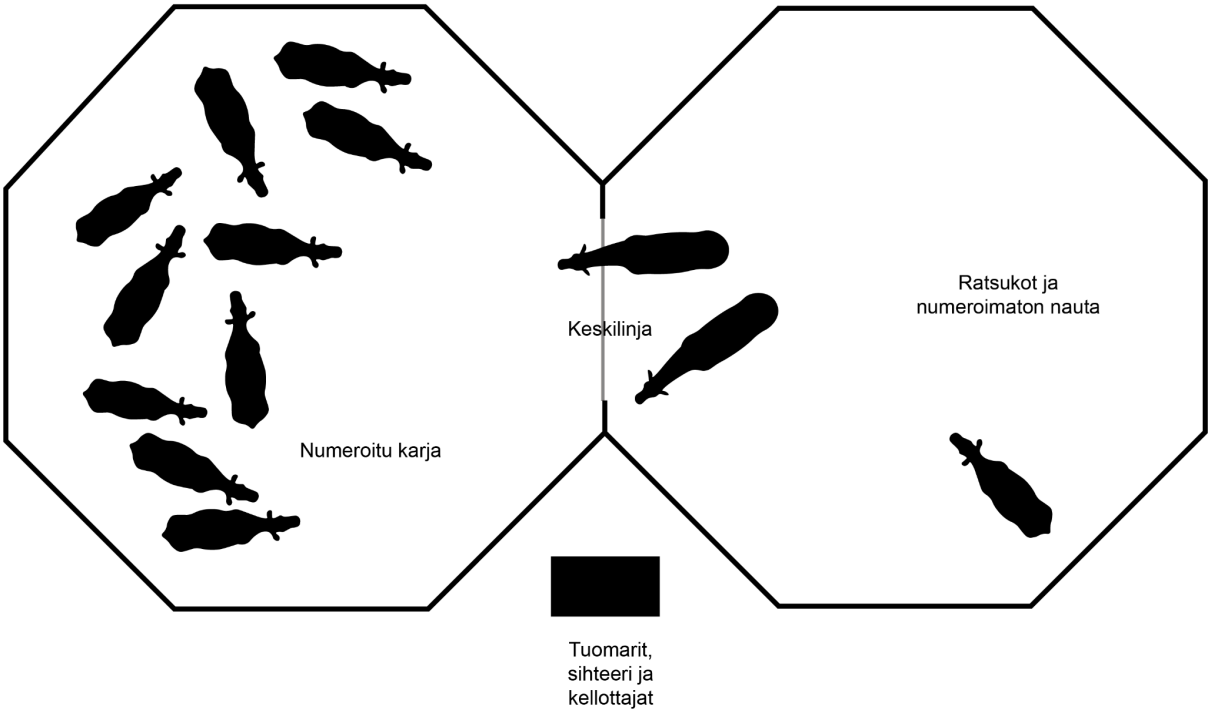
3.3.3.2. Ajan umpeutuessa naudan kaikkien jalkojen on oltava keskilinjan yli.

3.3.4. Työskentelevälle tiimille annetaan aikavaroitus, kun aikaa on jäljellä 30 sekuntia.

3.3.5. Jos joukkue on saanut eroteltua kaikki numeroidut naudat, joukkue voi pysäyttää ajan. Kummankin ratsukon tulee olla numeroimattoman naudan pyöröaitauksen puolella ennen ajan pysäyttämistä (kuva 4.)

3.3.5.1. Aika pysähtyy, kun molemmat ratsukot ovat samalla puolella keskilinjaa ja toinen ratsastajista pysäyttää ajan oikeaoppisesti (lue Cattle- ja Team Penning kohta 6.4.). Hevosen turvan on oltava toisen pyöröaitauksen puolella aikaa otettaessa (kuva 2). Hevosen rintakehä tai jalka ei saa mennä toisen pyöröaitauksen puolelle, muuten joukkue ei saa aikaa. (AQHA 2018, 207)

Team Sorting -ajanpysäyttäminen

Kuva 4. Team Sorting ajan pysäyttäminen

3.4. Kilpailusuoritus

3.4.1. Nautoja voidaan siirtää kumpaankin suuntaan tai vain toiseen suuntaan, tuomarin päätöksen mukaan. Jos karjaa siirretään

kumpaankin suuntaan, suunta vaihtuu joka joukkueen kohdalla. (AQHA 2025, SHW547.3).

Tällöin joukkue numero yksi siirtää nautoja pyöröstä yksi pyöröön kaksi ja joukkue numero kaksi siirtää nautoja pyöröstä kaksi pyöröön yksi.

3.4.2. Koko karjan tulee olla karjan ryhmitysalueella ennen ajan alkamista. (AQHA 2026, SHW547.6).

3.4.2.1. Tuomari voi pyytää joukkueen jäsentä siirtämään naudat karjan ryhmitysalueelle ennen suorituksen alkua.

3.4.3. Tuomari nostaa lipun merkiksi, kun kenttä on valmis. Joukkueelle annetaan ensimmäisen naudan numero, kun tuomari laskee lippunsa alas ensimmäisen hevosen ylittäessä keskilinjan ja ajanotto alkaa. Joukkueen tulee ylittää keskilinja viipymättä tai joukkue voi saada suorituksesta “ei aikaa” -tuloksen. (AQHA 2025, SHW547.7).

3.5. Uudelleenratsastus

3.5.1. Jos 30 sekunnin varoitusta ei anneta, uudelleenratsastus on mahdollista pyydettäessä. Jos uudelleenratsastusta pyydetään, se suoritetaan heti käyttäen samaa karjaa.

3.5.2. Jos eläin poistuu kentältä aidan yli tai läpi, joukkue voi tuomarin päätöksen mukaisesti saada uudelleenratsastuksen tai joukkue voidaan hylätä, mikäli eläimen poistuminen johtuu liiallisesta paineesta.

3.5.2.1. Jos uudelleenratsastus annetaan, se suoritetaan heti, aloittaen samasta aloitusnumerosta. Sekä aika että nautojen määrä alkaa nollasta.

3.5.3. Jos joukkueelle annetaan samassa suoritusryhmässä jo käytetty aloitusnumero, uudelleenratsastus annetaan välittömästi, käyttäen aloitusnumeroa, jota ei ole vielä käytetty.

3.5.3.1. Jos virhe huomataan vasta, kun karja on siirretty kentältä, uudelleenratsastus suoritetaan kilpailun lopussa käyttäen samaa karjaa.

3.5.4. Suorituksen aikana tapahtuvan varusterikon takia kilpailija saa halutessaan uudelleenratsastuksen, joka suoritetaan kilpailuluokan viimeisenä.

3.5.5. Jos uudelleenratsastuksiin ei ole käytettävissä uutta karjaa, kilpailun järjestäjä ja tuomari päättävät käytettävän karjan. Jos karjaa käytetään uudelleen, mukaan on otettava uusia nautoja ja karja on numeroitava uudelleen. Tällöin on varmistettava, että jokainen joukkue saa työskennellä saman määrän kanssa uusia ja jo käytettyjä nautoja.

3.5.6. Uudelleenratsastukset ratsastetaan niiden antojärjestyksessä.

3.5.7. Joukkue ei voi parantaa jo saatua aikaansa. Saatujen nautojen määrä voi lisääntyä. (AQHA 2018, 204-205)

3.6. Rangaistukset "Ei aikaa"

3.6.1. Jos numeroton nauta tai mikä tahansa osa numeroimattomasta naudasta ylittää keskilinjan suorituksen aikana, joukkue ei saa aikaa. (AQHA 2026, SHW547.8)

3.6.2. Jos numeroitu nauta ylittää keskilinjan ennen omaa vuoroaan, joukkue ei saa aikaa. (AQHA 2026, SHW547.8)

3.6.3. Jos nauta on eroteltu toiseen pyöröön ja palaa takaisin karjan käsittelypyöröön, joukkue ei saa aikaa.

3.7. Pisteytys ja sijoittuminen

3.7.1. Sijoitukset lasketaan suoritusten aikojen ja nautojen lukumäärän avulla.

3.7.2. Mikäli useampi joukkue on saanut yhtä monta nautaa, tarkistetaan sekuntikellolla kirjatut nautojen väliajat ja nopeimman ajan saanut sijoittuu paremmin.

3.7.3. Kilpailuissa, joissa on useampi kuin yksi suorituskerta, joukkueet, jotka saavat molemmilla suorituksillaan ajan, sijoittuvat korkeammalle kuin joukkueet, jotka saavat ajan vain toisella kierroksella, riippumatta nautojen lukumäärästä. (AQHA 2018, 205-207)

3.7.3.1. Jos ratsukko/joukkue ei saa kummaltakaan kierrokselta yhtään nautaa, ratsukko/joukkue ei voi sijoittua palkintosijoille.

4. Round Robin

Team Sorting voidaan kilpailla myös Round Robin -mallin mukaisesti, jossa jokainen kilpailija osallistuu luokkaan yksilönä**.** Single-luokassa jokainen kilpailija ratsastaa yhden kerran parina jokaisen luokkaan osallistuvan kanssa. Double-luokassa jokainen kilpailija ratsastaa parina vähintään kaksi kertaa jokaisen luokkaan osallistuvan kanssa.

Parisuorituksen tulos merkitään kummallekin kilpailijalle. Sijoitus määräytyy parhaan suorituksen mukaan (nautamäärä ja aika) edellyttäen, että kilpailijalla ei ole “ei aikaa”-tulosta.

Lajissa on muuten samat säännöt kuin Team Sortingissa.

5. Cattle Trail

Cattle Trailissä kilpaillaan joukkueittain karjan kanssa karjatilalla tehtävien päivittäisten tehtävien parissa. Joukkueella on kaksi tuntia aikaa, joista ensimmäinen tunti käytetään tehtävänantoon sekä suunnitteluun ja toinen tunti ratasuoritukseen. Parhaiten tehtävistä suoriutunut joukkue voittaa. Cattle Trailissä saa toimia niin ratsain kuin jalan.

5.1. Suoritusalue ja rata

5.1.1. Rata muodostuu vähintään viidestä ja enintään kymmenestä karjatilalle sopivasta osatehtävästä. Karjan tulee kulkea mukana koko radan ajan ellei tehtävänanto tai tuomari toisin määrää.

5.1.2. Cattle Trail suoritetaan turvallisella aidatulla alueella.

5.1.3. Karjaa saa siirtää alueelta toiselle, jos se on turvallista karjalle ja ratsukoille. Kaikkien tehtävien ei ole pakko tapahtua samalla alueella.

5.1.4. Kilpailun järjestäjä tai karjavastaava huolehtii siitä, että karja on suoritusalueella ennen suorituksen alkua.

5.1.5. Yleisöä ei saa päästää suoritusalueille.

5.2. Osatehtävät ja esteet

5.2.1. Pakolliset osatehtävät:
1) Karjan kuljetus
2) Karjan pysäyttäminen
3) Erottelutehtävä
4) Karjan kunnon tarkistus ja raportointi tuomarille

5.2.2. Valinnaiset osatehtävät:
1) Korvamerkin tarkistus ja raportointi tuomarille
2) ”Vasikan” eli jonkin painavan ison pehmeän esineen kantaminen satulan päällä samaan tapaan kuin vastasyntynyttä vasikkaa kannettaisiin satulassa
3) Lassotehtävä
4) Portin avaaminen ja/tai sulkeminen satulasta tai maasta
5) Lauman jakaminen

6) Round up (karjan pysäyttäminen ratsastamalla sen ympärillä ringissä)
7) Helminauha (karja siirtyy paikasta toiseen yksitellen jonossa)
8) Muu karjan kanssa tehtävä työtehtävä

5.2.3. Kielletyt osatehtävät:
1) Elävän eläimen kiinniottaminen köydellä
2) Elävän eläimen kaataminen

5.2.4. Tuomaristo voi määrätä lisätehtävän rataan kilpailusuorituksen aikana, jos tulevasta lisätehtävästä on kerrottu tehtävänannossa. Tällöin joukkueen kapteeni tai tämän määräämä jäsen tulee kuuntelemaan tuomaristolta lisätehtävän, jonka hän kertoo muulle joukkueelle. Kyseinen henkilö voi käydä tarkistamassa tehtävänannon tuomaristolta yhden kerran sen antamisen jälkeen.

5.2.5. Askellaji on vapaa, ellei tehtävänanto toisin määrää.

5.2.6. Karjan kanssa työskennellään hevosen selästä käsin, ellei tehtävänanto toisin määrää.

5.3. Joukkue ja lähtöjärjestys

5.3.1. Joukkueen koko on 3-7 ratsukkoa.

5.3.2. Joukkue valitsee keskuudestaan kapteenin. Valittu kapteeni tulee ilmoittaa tuomaristolle ennen suorituksen alkamista.

5.3.3. Tuomaristo tai sihteeri ilmoittaa lähtöjärjestyksen ja virallisen kilpailuaikataulun. Joukkueiden ja niiden lähtöjärjestyksen tulee olla esillä viimeistään 1,5 tuntia ennen kilpailuluokan alkamista.

5.3.3.1. Lähtöjärjestyksen yhteydessä julkaistaan myös tieto siitä, tuleeko hevosten olla varustettuna ennen tehtävänantoa vai varustetaanko hevoset suorituksen aikana.

5.3.4. Joukkueet eivät saa olla katsomassa omaa suoritustaan edeltäviä suorituksia.

5.4. Karja

5.4.1. Nautoja on oltava enemmän kuin suurimman joukkueen jäseniä. Kaikki joukkueet kilpailevat saman kokoisella laumalla riippumatta joukkueen koosta.

5.4.2. Naudat voivat olla numeroituja tai numeroimattomia.

5.4.3. Jos osatehtävä edellyttää jonkin tietyn naudan käyttöä esimerkiksi erottelutehtävässä, tuomaristo tai sihteeri arpoo tai valitsee naudan ennen kilpailun alkua.

5.4.4. Jos naudan/nautojen hyvinvointi on vaarassa suorituksen aikana, tuomaristo voi keskeyttää suorituksen, jolloin aika pysähtyy ja kyseiset eläimet siirretään pois suoritusalueelta. Ne korvataan toisilla naudoilla, jonka jälkeen suoritusta voidaan jatkaa tuomariston päätöksestä ja ajanotto jatkuu.

5.5. Aika ja ajanottaminen

5.5.1. Kilpailusuorituksen kokonaisaika on 120 min, josta 60 min on varattu tehtävänannolle, suunnittelulle sekä mahdolliselle varustautumiselle ja 60 min on varattu tehtävän toteutukselle.

5.5.2. Suorituksen alkamisaika määräytyy virallisen kilpailuaikataulun mukaan. Virallista kilpailuaikataulua ylläpidetään tuomariston toimesta ja joukkue on velvollinen seuraamaan mahdollisia aikataulun muutoksia.

5.5.3. Virallisia ajanottokelloja on kolme: kokonaisaikaa mittaava kello, tehtävän suoritusaikaa mittaava kello sekä mahdollisia osatehtävien suoritusaikoja mittaava kello. Ajanottokelloina käytetään elektronisia kelloja. Samoja kelloja käytetään koko kilpailun ajan.

5.6. Kilpailusuoritus

5.6.1. Kilpailijat eivät saa mennä suoritusalueelle ratsain tai jalan ennen kilpailuvuoroaan, ellei tuomaristo toisin määrää.

5.6.2. Tuomari antaa tehtävänannon paperilla joukkueelle ja esittelee radan suullisesti, minkä jälkeen joukkue voi kysyä tarkentavia kysymyksiä radasta. Suorituksen kokonaisaika alkaa, kun tehtävänannon antaja aloittaa tehtävänannon.

5.6.3. Koko joukkueen tulee olla paikalla, kun tehtävänanto alkaa. Joukkue voi hylätä myöhästyneen jäsenen osallistumisen, jolloin aikasakkoa ei tule (kts. 5.7.1. Rangaistukset). Tästä tulee ilmoittaa tehtävän antajalle ajan alkaessa.

5.6.4. Tehtävänannon jälkeen joukkueella on aikaa suunnitella suoritustaan ja tarvittaessa varustaa hevoset ennen ilmoittautumista tuomaristolle joukkueena.

5.6.5. Tehtävän suoritusaika alkaa 60 min päästä tehtävänannon alkamisesta, jolloin koko joukkueen tulee olla ilmoittautumassa tuomaristolle aloittaakseen suorituksen.

5.6.5.1. Jos joku joukkueen jäsenistä ei ole tuomaristolle ilmoittautuessa mukana, hän ei voi osallistua suoritukseen.

5.6.5.2. Mikäli koko joukkue myöhästyy suoritusajan alkamisesta, se saa aikasakon (kts. 5.7.2 Rangaistukset).

5.6.6. Varusterikon sattuessa joukkueen jäsen ilmoittaa varusterikosta tuomaristolle ja joukkueelle nostamalla käden ilmaan ja sanomalla kovaan ääneen “varusterikko”, jolloin ratsastajalla on oikeus jalkautua korjaamaan varusterikko tai poistua suoritusalueelta korjaamaan varusterikko. Varusterikon korjauksen jälkeen joukkueen jäsenellä on oikeus palata suoritukseen. Ajanotto ja suoritus eivät keskeydy.

5.6.7. Joukkueen kapteenilla ja tuomaristolla on oikeus poistaa joukkueen jäsen suorituksesta esimerkiksi turvallisuussyistä. Joukkueen jäsen voi itse keskeyttää suorituksen ilmoittamalla tästä joukkueen kapteenille, joka ilmoittaa asiasta tuomarille.

5.6.7.1. Mikäli joukkueen koko jää poistamisen jälkeen alle vaaditun kolmen ratsukon (kts. 5.3.1), joukkueen suoritus hylätään.

5.7. Rangaistukset

5.7.1. Jos joukkue myöhästyy tehtävänannosta, joukkue saa aikasakon -1 p jokaista alkavaa 1 min kohti.

5.7.1.1. Tehtävän antajan myöhästymisestä ei tule aikasakkoa joukkueelle eikä joukkueen suoritusaikaa lyhennetä.

5.7.1.2. Tehtävänannon myöhästymisestä johtuva muutos kokonaisajanottoon merkitään tuomariston toimesta viralliseen kilpailuaikatauluun.

5.7.2. Jos joukkue myöhästyy suorituksen aloittamisesta, joukkue saa aikasakon -1 p jokaista alkavaa 5 min kohti. Joukkueelle jää näin ollen myös lyhyempi suoritusaika tehtäville.

5.7.3. Kun joukkueen suoritusaika on alkanut, joukkueen jäsenten tulee pysyä suoritusalueella eli sillä alueella, jolla tehtävää suoritetaan. Jos ratsukko poistuu suoritusalueelta, ratsukko ei voi enää osallistua kilpailusuoritukseen ja sen osuus suorituksessa mitätöidään (lukuunottamatta varusterikkoa, kts. 5.6.6.).

5.7.3.1. Suoritusalueelta saa ja pitää poistua, jos karannut nauta pitää palauttaa suoritusalueelle.

5.7.3.2. Joukkueen jäsen saa poistua suoritusalueelta ilmoittaakseen tuomaristolle loukkaantuneesta naudasta.

5.7.4. Jos nauta poistuu suoritusalueelta aidan yli tai läpi, suoritus keskeytyy, kunnes nauta/naudat on palautettu takaisin suoritusalueelle. Kaikki karjapaimenet ovat velvollisia osallistumaan naudan palauttamiseen suoritusalueelle tuomariston ohjeistuksella. Kilpailusuoritusta ei saa jatkaa, ennen kuin nauta on palautettu takaisin suoritusalueelle.

5.7.4.1. Ajanottoa ei keskeytetä, vaan aika jatkuu koko ajan.

5.7.4.2. Mikäli poistuminen johtuu liiallisesta paineesta, joukkue hylätään tuomariston päätöksellä, jolloin suoritus loppuu siihen.

5.7.4.3. Mikäli poistuminen johtuu jostain muusta syystä kuin liiallisesta paineesta, joukkue saa jatkaa suoritustaan. Suoritus jatkuu keskeytynyttä osatehtävää seuraavasta osatehtävästä.

5.7.4.4. Mikäli joukkue saa jatkaa eikä karkaaminen ole johtunut joukkueen liiallisesta paineesta, tuomariston päätöksellä joukkue voi saada hyvityspisteitä menetetystä osatehtävästä.

5.7.5. Jos joukkue ei suorita annettua rataa annetussa kokonaisajassa, joukkue hylätään.

5.8. Pisteytys ja sijoittuminen

5.8.1. Lähtöpisteinä on 70 p.

5.8.2. Osatehtävien suoritukset arvostellaan seuraavalla asteikolla -2 - +2

-2 virheellinen suoritus - osatehtävä on suoritettu virheellisesti

-1,5 todella heikko suoritus - osatehtävä on suoritettu, mutta joukkueen työskentelyssä ja/tai karjankäsittelyssä on ollut suuria puutteita

-0,5-1 heikko suoritus - osatehtävä on suoritettu, mutta karjankäsittelyssä tai joukkueen työskentelyssä on puutteita

0 oikea suoritus - osatehtävä on suoritettu kuten pitää

+0,5-+1,5 hyvä suoritus - osatehtävässä on yksi tai useampi erittäin hyvin tehty osa-alue, joukkueen työskentely on toimivaa ja karjankäsittelytaidot hyvät

+2 todella hyvä suoritus - koko osatehtävä on suoritettu todella hyvällä tiimityöskentelyllä ja karjankäsittelytaidolla

5.8.3. Rangaistuspisteet

5.8.3.1. Jos joukkue jättää jonkin osatehtävän suorittamatta, osatehtävästä tulee -5 p.

5.8.3.1.1. Jos joukkue on jättänyt jonkin osatehtävän kesken tai suorittamatta, tai suorittaa osatehtävät väärässä järjestyksessä, joukkue ei voi sijoittua paremmin kuin joukkue, joka on suorittanut kaikki osatehtävät hyväksytysti oikeassa järjestyksessä, vaikka kokonaispisteet ja aika olisivat toista joukkuetta paremmat.

5.8.3.1.2. Naudan karkaamisesta johtuva osatehtävän keskeytys arvostellaan suorittamattomaksi osatehtäväksi.

5.8.4. Jos joukkueella on tasatilanne pisteissä, paremman ajan saanut joukkue voittaa.

5.8.5. Jos joukkueilla on samat pisteet ja aika, tuomaristo arpoo voittajan.